

Verdal
kommune

FRISKLIVSSENTRALEN

Frisklivssentralen Verdal kommune

Oppstart 01. januar 2012

Frisklivssentral

En frisklivssentral (FLS) er et kommunalt kompetansesenter for veiledning og oppfølging primært innenfor helseatferdsområdene fysisk aktivitet, kosthold og tobakk. En frisklivssentral har et strukturert henvisnings- og oppfølgingssystem for personer med behov for å endre helseatferd. Sentralen kan i tillegg fungere som en ressurs og et kontaktpunkt for andre helsefremmende tiltak i kommunen. (Helsedirektoratet, 2011)

Stortingsmelding nr. 16, "Resept for et sunnere Norge", retter søkelyset mot folkehelsearbeidet i Norge, med fokus på mer forebygging og mindre reparering.

Stortingsmelding nr. 47, "Samhandlingsreformen", peker blant annet på behovet for et tverrsektorielt folkehelsearbeid med økt helsefremmende innsats og tidlig intervensjon.

Faktatall:

Utilstrekkelig fysisk aktivitetsnivå i befolkningen er en stor helseutfordring. 4 av fem voksne i Norge er ikke tilstrekkelig fysisk aktive til å oppnå vesentlige helseeffekter og de fleste nordmenn spiser i tillegg for lite frukt og grønnsaker og for mye sukker og mettet fett. Vi ser også at forekomsten av fedme og overvekt øker.

Det er behov for å styrke de helsefremmende og forebyggende helsetjenestene i kommunene, og etablere tiltak som bidrar til å utjevne sosiale helseforskjeller. Helsedirektoratet mener at frisklivssentralene (FLS) er og vil være et bidrag i dette arbeidet fremover og anbefaler opprettelse av FLS i alle kommuner i Norge.

Bakgrunn

Innherredsmodellen

I tråd med Samhandlingsreformens intensjoner har Levanger-, Verdal kommune, Helse Nord-Trøndelag HF Nav, Senter for helsefremmende forskning HiST/NTNU og Høgskolen i Nord Trøndelag gjennomført et forprosjekt kalt: *"Fysisk aktivitet, folkehelse og samhandling. Innherredsmodellen Trinn 1"*.

Hovedmålet for forprosjektet har vært å:

Utvikle et tilbud om fysisk aktivitet og helsefremmende opplæring for mennesker med behov for støtte til livsstilsendring. Den primære målgruppen er i alderen 18 – 67 år og har av helsemessige eller sosiale årsaker behov for endring av levevaner

I kapitel 3 legger prosjektgruppa frem forslag om å etablere frisklivssentral (FLS) som et kommunalt kompetansesenter for veiledning og oppfølging primært innenfor helseatferdsområdene fysisk aktivitet, kosthold og tobakk.

Frisklivstilbud

Frisklivstilbud kan defineres som individ- og grupperettede tiltak for å fremme god helseatferd og for å sikre sosiale fellesskap (Helsedirektoratet, 2011).

Hvem henvises?

- En mastergradsoppgave fra Norges Idrettshøyskole, viser at de risikofaktorer og diagnosene som oftest fører til henvisning er overvekt, diabetes type 2, fysisk inaktivitet, muskel-skjelettlidelser, hjerte-karsykdommer, kronisk obstruktiv lungesykdom og psykiske lidelser.
- Rapporter fra flere studier viser at 2/3 av deltagerne i «trening på resept» er kvinner. Gjennomsnittsalderen ligger rundt 50 år og gjennomsnittlig BMI rundt 30

Frisklivsresept

- En frisklivsresept er en blankett for henvisning til en frisklivssentral etter en helse-/ sosialfaglig vurdering. Henvisningen gir tilgang til tidsavgrenset og strukturert veiledning og oppfølgingstiltak innen fysisk aktivitet, kosthold og tobakk.

Lavterskeltilbud

- Lavterskeltilbud kjennetegnes av at de er lett tilgjengelige fysisk, sosialt og kulturelt. Barrierer for deltakelse er bygget ned slik at det blir enklere å delta (Helse – og omsorgsdepartementet, 2004). Lavterskeltilbud krever ikke henvisning, de er åpne for alle.
- Frisklivsresept er et strukturert oppfølgingstiltak med henvisning og derfor pr. definisjon ikke et lavterskeltilbud. Frisklivssentralen fungerer i tillegg som et lavterskeltilbud ved å tilby veiledning, råd og eventuell oppfølging til personer som oppsøker FLS på eget initiativ uten henvisning (Helsedirektoratet, 2011).

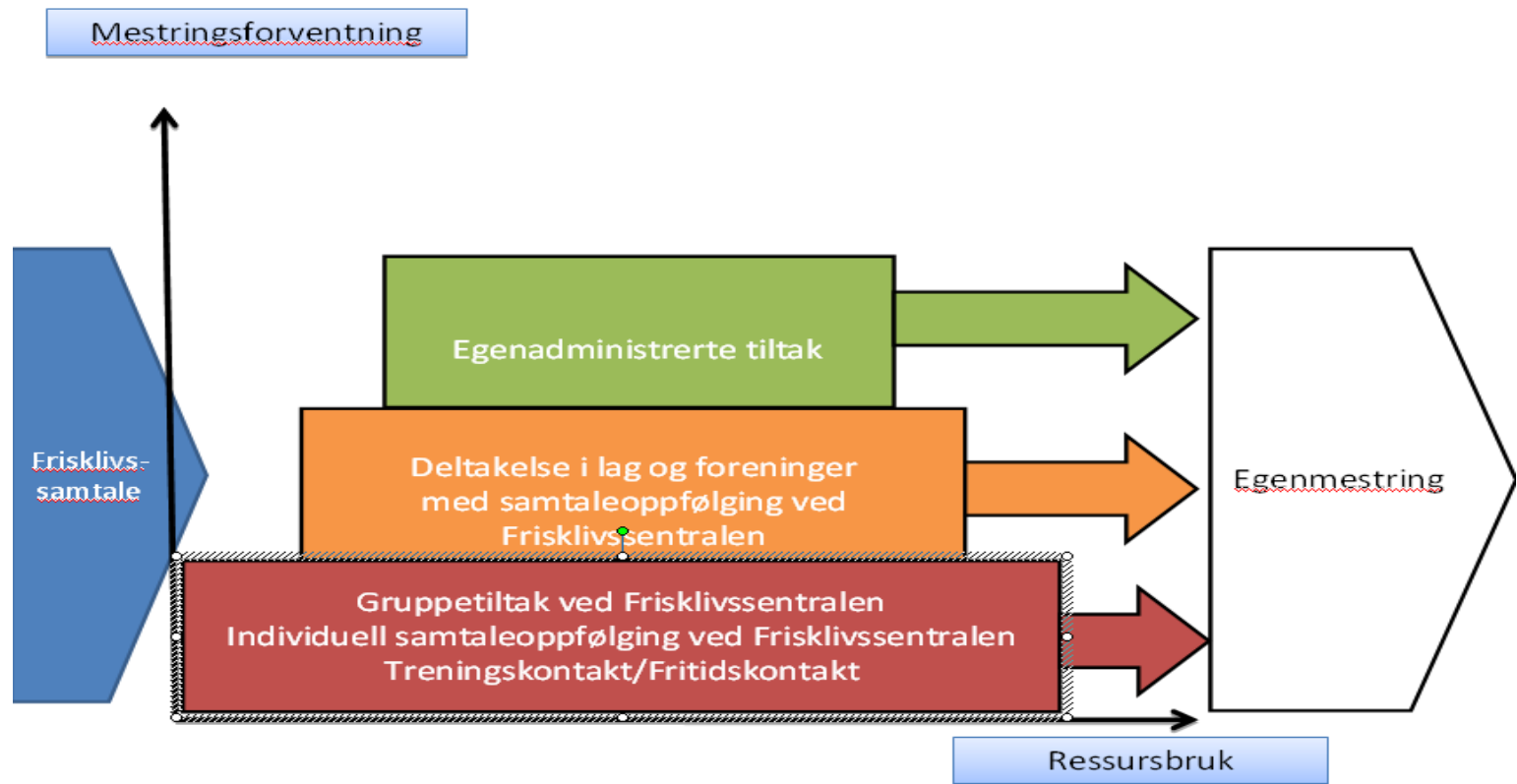

Motiverende samtale

- Endringsfokusert veiledning, også kalt endringsfokusert rådgivning, motiverende samtale, "Motivational Interviewing" (MI), er en kombinasjon av støttende og empatisk veiledning som bygger på en teori om at mennesker i større grad følger opp de endringsmålene man selv formulerer og forsvarer (Hettema et al, 2005). MI er en dokumentert effektiv metode for å hjelpe personer til å endre helseatferd når den benyttes av kompetent personell (Martins et al, 2009).

Strukturen i Frisklivssentralen

Økonomiplan- muligheter for utvidelse.

	2012		2013		2014		2015	
	Lev.	Verdal	Lev.	Verdal	Lev.	Verdal	Lev.	Verdal
Stillinger	1	1	2	1,6	3	2	4	3
Henvisninger	100	75	230	170	300	200	450	300
Budsjettramme	1550000 917.000	1340000 1.037.000	2050000	1780000	2860000	2110000	3650000	2870000
Krav til inntjening	20000	20000	80000	50000	120000	80000	220000	150000
	Felles		Felles		Felles		Felles	
Målgruppe	Ingen utvidelse av målgruppen		Ingen utvidelse, men prosjekt - baserte tiltak til eldre og yngre		Utvidelse mot yngre, prosjekt -basert mot seniorer		Utvidelse til hele befolkningen – livsløpsperspektiv/ familieperspektiv	